

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 218/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. XV Gn 275/13/1000 a pod sp. zn. XV Spr 103/17/1000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote zaručených čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej aj „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. XV Gn 275/13/1000 a pod sp. zn. XV Spr. 103/17/1000 (správne sp. zn. XV/3 Spr 103/17/1000, pozn.).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 20. septembra 2013 podal na Okresnej prokuratúre Kežmarok trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 3 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť sudca Okresného súdu Kežmarok.

3. V sťažnosti sťažovateľ ďalej uvádza: *„Napriek tomu, že Trestný poriadok určuje v § 196 a nasl. ako majú prokurátor a policajt postupovať po podaní trestného oznámenia, v rozpore s mojimi právami a na druhej strane povinnosťami orgánov činných v trestnom konaní som nikdy nebol informovaný ako s mojim trestným oznámením polícia a prokuratúra naložili, hoc od podania oznámenia plynie už piaty rok... V máji roku 2015 som podal sťažnosť na Generálnu prokuratúru SR... Na moju sťažnosť mi však porušovateľ práva v roku 2015 nedal žiadnu odpoveď... Žiaden orgán činný v trestnom konaní ma nikdy o tom ako sa o mojom trestnom oznámení rozhodlo neinformoval. Opäť som podal u porušovateľa môjho práva sťažnosť pre jeho nečinnosť aj nečinnosť OČTK dňa 7. 8. 2017. Na moju sťažnosť už dňa 15. 8. 2017 odpovedal porušovateľ práva (sp. zn. XV Gn 275/13/1000, pozn.) prostredníctvom prokurátora GP SR JUDr. Dobroslava Trnku tak, že som údajne svojou sťažnosťou zavádzal, lebo prieťahy neexistujú, moja vec bola už dňa 22.5. 2009 / teda dávno predtým ako som podal trestné oznámenie / rozhodnutá tak, že polícia moje oznámenie na sudcu Majernička odmietla a ja som prevzal uznesenie o odmietnutí veci a podal voči nemu sťažnosť... opäť som podal dňa 23. 8. 2017 sťažnosť na postup prokurátora GP JUDr. D. Trnku. Porušovateľ práva na túto sťažnosť reagoval vyrozmútením zo 17. 10. 2017 (sp. zn. XV/3 Spr 103/17/1000, pozn.), kde uznal pochybenie zo strany JUDr. Dobroslava Trnku a prisľúbil zjednať nápravu. Do dnešného dňa hoc bude už takmer pol roka, som však žiadne vyrozmútenie o vybavení mojej sťažnosti ani o spôsobe vybavenia môjho trestného oznámenia od porušovateľa práva neobdržal... postupom porušovateľa práva, ktorý má absolútny dohľad nad činnosťou orgánov prípravného konania, došlo za dobu skoro päť rokov evidentne k zmareniu mojich práv...“*

Podľa Tr. por. má policajť o trestnom oznámení rozhodnúť spravidla do 30 dní. V mojom prípade však nik nečinnosť policajťa nenapravil hoc dozor nad jeho postupom mala mať Okresná prokuratúra v Bardejove...“

K primeranému finančnému zadosťučineniu sťažovateľ uvádza: „Vzhľadom na stupeň nečinnosti, absolútne negovanie mojich práv a súčasne snahu znevážiť ma pre uplatnenie svojich základných práv /viď stanovisko JUDr. D. Trnku z 15. 8. 2017/ je nevyhnutné, aby mi ústavný súd okrem skonštatovania, že došlo k porušeniu mojich základných práv priznal aj primerané finančné zadosťučinenie. S ohľadom na konanie porušovateľa práva, ktoré v mnohom svedčí o snahe zakrývať trestnosť konania podozrivého bývalého sudcu OS Kežmarok, považujem za primeranú sumu takého zadosťučinenia čiastku 10.000,-Eur /slovom desaťtisíc Eur/. Iba priznanie takéhoto finančného zadosťučinenia môže viesť k tomu, že sa prokuratúra začne riadne mojou vecou zaoberať!“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ po predbežnom prerokovaní veci a prijatí sťažnosti na ďalšie konanie navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na právnu ochranu a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní sp. zn. XV Gn 275/13/1000 a konaní sp. zn. XV Spr. 103/17/1000 porušené bolo.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- Eur... ktoré je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky povinná zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky sa ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ]... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť trovy právneho zastúpenia... na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

5. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky na výzvu ústavného súdu podaním č. k. 2 GÚp 5/18/1000-2 z 22. mája 2018 doručeným ústavnému súdu 28. mája 2018 okrem vysvetlenia uskutočnených postupov a chronológie vykonaných úkonov uviedla aj toto:

«... Sťažovateľ dňa 7. augusta 2017 adresoval generálnej prokuratúre „podnet na odstránenie nečinnosti prokurátora v konaní“.

V domnienke, že trestné oznámenie sťažovateľa na sudcu JUDr. Bohuslava Majernička bolo vybavené dňa 22. mája 2009, prokurátor generálnej prokuratúry listom č. k. XV/2 Gn 275/13/1000-25 z 15. augusta 2017 sťažovateľovi oznámil, že jeho sťažnosť je bezpredmetná. ...

Sťažovateľ listom z 22. augusta 2017 adresoval generálnej prokuratúre sťažnosť na postup konajúceho prokurátora pod č. k. XV/2 Gn 275/13/1000-25. Jeho sťažnosť bola vedúcou organizačno-kontrolného oddelenia generálnej prokuratúry dňa 17. októbra 2017 posúdená ako dôvodná s tým, že konajúci prokurátor bol uvedený do omylu množstvom podaní sťažovateľa...

Následne bolo sťažovateľovi listom č. k. XV/3 Spr 103/17/1000-17 dňa 7. mája 2018 oznámené, že po preskúmaní trestných spisov Okresného súdu Brezno sp. zn. 1 T/41/2014 a 3T/25/2014 a jeho sedemdesiatich dvoch podaní bolo jeho trestné oznámenie postúpené na ďalšie konanie Okresnému riaditeľstvu PZ Bardejov a súčasne bolo vyšetrovateľovi uložené, aby sťažovateľa k veci vypočul...

... konanie, v ktorom podľa tvrdení sťažovateľa došlo k prieťahom v konaní, je postup pred začatím trestného stíhania týkajúci sa preverenia oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin. Podľa judikatúry ústavného súdu (napr. rozhodnutia pod sp. zn. II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, I. ÚS 177/2015), ak ide o konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní, právo na konanie bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa chráni len po začatí trestného stíhania, keď sa občan stáva účastníkom tohto konania buď ako obvinený, alebo ako poškodený... v rámci preverovania oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, sa skúma len to, či sú splnené podmienky na začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku, nejde teda o také konanie, v ktorom by sa rozhodovalo o právach a povinnostiach jeho účastníkov.

Sťažovateľom namietané obdobie prietahov spôsobené nekonaním generálnej prokuratúry by tak nemalo byť predmetom ústavného prieskumu... Aj z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie veci v primeranej lehote priznaného čl. 6 ods. 1 dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorého spravidla dochádza v prípravnom konaní (napr. rozhodnutie vo veci Wemhoff v. Spolková republika Nemecko zo dňa 27. júna 1968, séria A, č. 7, s. 26-27, § 19).»

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

12. Po oboznámení sa s petitom sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v trestnej veci – v trestnom konaní iniciovanom na podklade trestného oznámenia podaného sťažovateľom. V takom prípade ústavný súd nemohol prihliadať na čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý stojí mimo rámca sťažnosťou uplatnených práv v zmysle čl. 48 ods.1 ústavy a čl. 6 ods.1 dohovoru.

13. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (v primeranej lehote) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97,

I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Ťažiskovým pojmom a komponentom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je to, že jeho ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka, v jeho záležitosti. Súčasne je ústavný súd toho názoru, že uplatnenie tohto základného práva je spojené len s takou vecou (záležitosťou) účastníka konania pred súdom alebo iným orgánom právnej ochrany, ktorej prejednanie a rozhodnutie je zahrnuté do účelu procesného poriadku, ktorý upravuje postup orgánu verejnej moci pri prejednaní veci účastníka, a teda domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (II. ÚS 4/96, II. ÚS 148/03, II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Inými slovami, z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že sťažovateľ musí namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojitosti s trestným konaním v štádiu konania prípravného len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom (presnejšie stranou v trestnom konaní podľa § 10 ods. 11 Trestného poriadku) tohto konania (II. ÚS 3/05, II. ÚS 628/2014).

15. Ústavný súd už stabilne judikoval, že základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa v prípade konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní chráni od okamihu vznesenia obvinenia konkrétnej osobe, keď sa dotknutá osoba stáva procesnou stranou v konaní buď ako obvinený, alebo poškodený (II. ÚS 41/98, II. ÚS 20/02, III. ÚS 77/09). Z konštantnej judikatúry ESĽP taktiež vplyva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní (rozsudok ESĽP vo veci Wemhoff c. Spolková republika Nemecko z 27. 6. 1968, séria A, č. 7, s. 26– 27, § 19).

16. V okolnostiach tejto veci je vhodné poukázať aj na právny názor ústavného súdu vyjadrený napríklad v jeho uznesení č. k. III. ÚS 121/2012-11 z 28. marca 2012, z ktorého vyplýva: „V súvislosti s otázkou posudzovania zbytočných priet'ahov vo veciach trestného obvinenia ústavný súd judikoval, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v trestnom konaní prípravnom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba stíhaná na základe

uznesenia o vznesení obvinenia. Právna neistota sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní navrhne podanie obžaloby alebo v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní navrhne iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania (III. ÚS 123/07, IV. ÚS 210/04, II. ÚS 325/06).“

17. Doterajšia judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06) týkajúca sa namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pokiaľ ho namieta osoba, ktorá tvrdí, že v dôsledku protiprávneho konania jej bola spôsobená škoda, sa ustálila v tom, že taká osoba sa v rámci trestného konania vo veci bez vznesenia obvinenia (konkrétnej osobe) nemôže domáhať vyslovenia porušenia označeného základného práva (napr. I. ÚS 212/07, II. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06).

18. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. m. m. II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06, II. ÚS 177/09) je aj právny názor, podľa ktorého právo fyzickej osoby (resp. právnickej osoby) na vznesenie obvinenia a začatie trestného stíhania inej osoby na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy (napr. m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, IV. ÚS 55/09).

19. Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) oznamovateľovi (poškodenému) nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania inej osoby (mutatis mutandis rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. v prípade *Helmerts v. Švédsko*, rozsudok pléna z 29. 10. 1991, sťažnosť č. 1826/85, séria A, č. 212-A, ods. 20, v prípade *Perezová v. Francúzsko* rozsudok Veľkej komory z 12. 2. 2004, sťažnosť č. 47287/99, ods. 70, 71, ECHR 2004-I).

20. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné

prijat' iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

21. V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, III. ÚS 45/2010), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovatel'a trestného činu.

22. Keďže v namietanom trestnom konaní nedošlo dosiaľ k vzneseniu obvinenia žiadnej konkrétnej osobe, konaním *generálnej* prokuratúry, ktorú sťažovateľ označil za porušovatel'a svojich ústavou garantovaných práv, nemohlo byť ani porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého ochrany sa domáhala prostredníctvom *sťažnosti* adresovanej ústavnému súdu.

23. Na tomto základe ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol *sťažnosť* sťažovatel'a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj z dôvodu, že bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2018